

แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

Causal Relationship Model of Social Media Communications Influence Political Participation of New Generation Youths in Nonthaburi Province

นิชานาฏ บรรจงจิตร¹ อาณดา วณิชทักษ์² พรพงษ์ ปอประพันธ์³ และกาญจนารท แก้วทิพย์⁴
Nichanad Banchongchit, Arnada Wanittak, Pornpong Porpraphant and
Karnchanart Karwthip

Received: May 2, 2023 Revised: June 26, 2023 Accepted: July 17, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อศึกษาอิทธิพลของการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 15-18 ปี ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำนวน 100 ตัวอย่าง โดยอาศัยการสุ่มตัวอย่างตัวอย่างแบบสะดวก ได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.875 และผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ 0.913 ผลการศึกษาพบว่า (1) แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติ χ^2 เท่ากับ 55.96, df เท่ากับ 29, ค่า χ^2/df เท่ากับ

¹สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E-mail: nichanad2503@gmail.com

²สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E-mail: 530883@egat.co.th

³สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E-mail: Pornpongsukhy@gmail.com

⁴สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, E-mail: karnchanart@gmail.com

1.929, ค่า p-value เท่ากับ 0.476, ค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 ค่า GFI เท่ากับ 0.966 และ ค่า AGFI เท่ากับ 0.943 ซึ่งแปลผลได้ว่าค่าทั้งหมดผ่านเกณฑ์ตามค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล และค่า R^2 เท่ากับ 0.416 แปลผลได้ว่าตัวแปรทุกตัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ได้ร้อยละ 41.60 และ (2) ตัวแปรแฝงที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี คือ การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.190 และพบว่า การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกผ่านการเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.474 ขณะที่ตัวแปรแฝงคือ เปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ ส่งอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.360

คำสำคัญ: การสื่อสารออนไลน์ การมีส่วนร่วมทางการเมือง เยาวชนรุ่นใหม่

Abstract

This research article aims to develop and test the congruence of a causal relationship model of social media communications influence political participation of new generation youths in Nonthaburi province through developed empirical data, and to study the influence of social media communications to political participation of new generation youths in Nonthaburi province. The study was quantitative research. The data collected by questionnaires from 100 respondents who new generation youths aged 18 years old in Nonthaburi province. The research sampling was convenience sampling. The index of item-objective congruence (IOC) was 0.875 and reliability value was 0.913. The result of study reveals that (1) the structural equation modeling developed by the researcher was congruent with the empirical data $\chi^2 = 55.96$, $df = 29$, $\chi^2/df = 1.929$, P-value = 0.476, RMSEA = 0.000, GFI = 0.966, AGFI = 0.943; showed that all of the statistical value passed the criteria of the model congruence index of the structural equation

modeling and the result of $R^2 = 0.416$ mean that all of variables been able to predicted the variance of political participation of new generation youths at 41.60 percentages. And (2) the latent variable which positive direct influence to political participation of new generation youths in Nonthaburi province was social media communications at significant level of 0.001 with the coefficient influence at 0.190 and found that the social media communications had a positive indirect influence passed the latent variable which was the online media openness of new generation youths at significant statistical of 0.001 level with at 0.474 of the influence coefficients. Meanwhile, the latent variable was the online media openness of new generation youths had significantly positive direct influence to the political participation of new generation youths in Nonthaburi province at 0.001 of statistical level with the coefficient influence at 0.360.

Keywords: Social media communication, political participation, new generation

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนเป็นความคาดหวังของ ‘ผู้ใหญ่’ ในแทบทุกสังคม นับตั้งแต่ทศวรรษ 1980 เป็นอย่างน้อย เยาวชนถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นพวกสนใจแต่ตัวเอง แต่ไม่เอาสังคม และไม่สนใจปัญหาบ้านเมือง ข้อวิจารณ์นี้ยิ่งรุนแรงมากขึ้นกับคนที่เกิดหลังปี 2000 ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เติบโตมาพร้อมกับดิจิทัลเทคโนโลยีจนทำให้ดูเหมือนว่าเยาวชนเหล่านั้นสนใจและจดจ่ออยู่เฉพาะกับสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าตนเองเท่านั้น (สมคิด พุทธศรี, 2563) ในปัจจุบันเป็นที่แน่นอนว่า สื่อออนไลน์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารและสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตได้เปิดความเป็นไปได้ให้เยาวชนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตตัวเองได้อย่างกว้างขวางมากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน อาหาร ไลฟ์สไตล์ รสนิยม เป็นต้น (Marina Galstyan, 2022)

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการทำให้เกิดพื้นที่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นช่องทางสื่อสารที่ช่วยให้ผู้คนเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายได้อย่างอิสระและเท่าเทียม อาทิ เว็บไซต์ อีเมล สื่อสังคม (Social media) วิดีโอสตรีมมิ่ง เร็บบอร์ด เป็นต้น ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมที่หันมาเสพสื่อที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงสื่อด้านการเมือง

โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงช่องทางออนไลน์ยังช่วยส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มการเมืองและการสร้างความร่วมมือระหว่างคนในสังคมผ่านสื่อออนไลน์ช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook, Twitter, Line, Instagram เป็นต้น (อุมาภรณ์ บุพไชย, 2561) นอกจากนี้สื่อออนไลน์ได้ถูกนำมาใช้ในการเคลื่อนไหวทางการเมือง การระดมมวลชน และใช้ในการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เช่น การชูปมือ การติดโบว์ การแสดงป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ในขณะที่ภาครัฐเองก็มีการปรับตัวเช่นกัน โดยนำสื่อออนไลน์มาพัฒนาช่องทางที่มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ (1) ภาครัฐเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ประชาชน/ภาคเอกชนแบบช่องทางเดียว (2) การให้ประชาชนมาร่วมให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การเสวนาออนไลน์ เป็นต้น และ (3) การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย โดยมีการแสดงความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติร่วมกัน เช่น การออกเสียงออนไลน์ การสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถามออนไลน์ เป็นต้น (รัฐกร ชนะวงศ์, 2563)

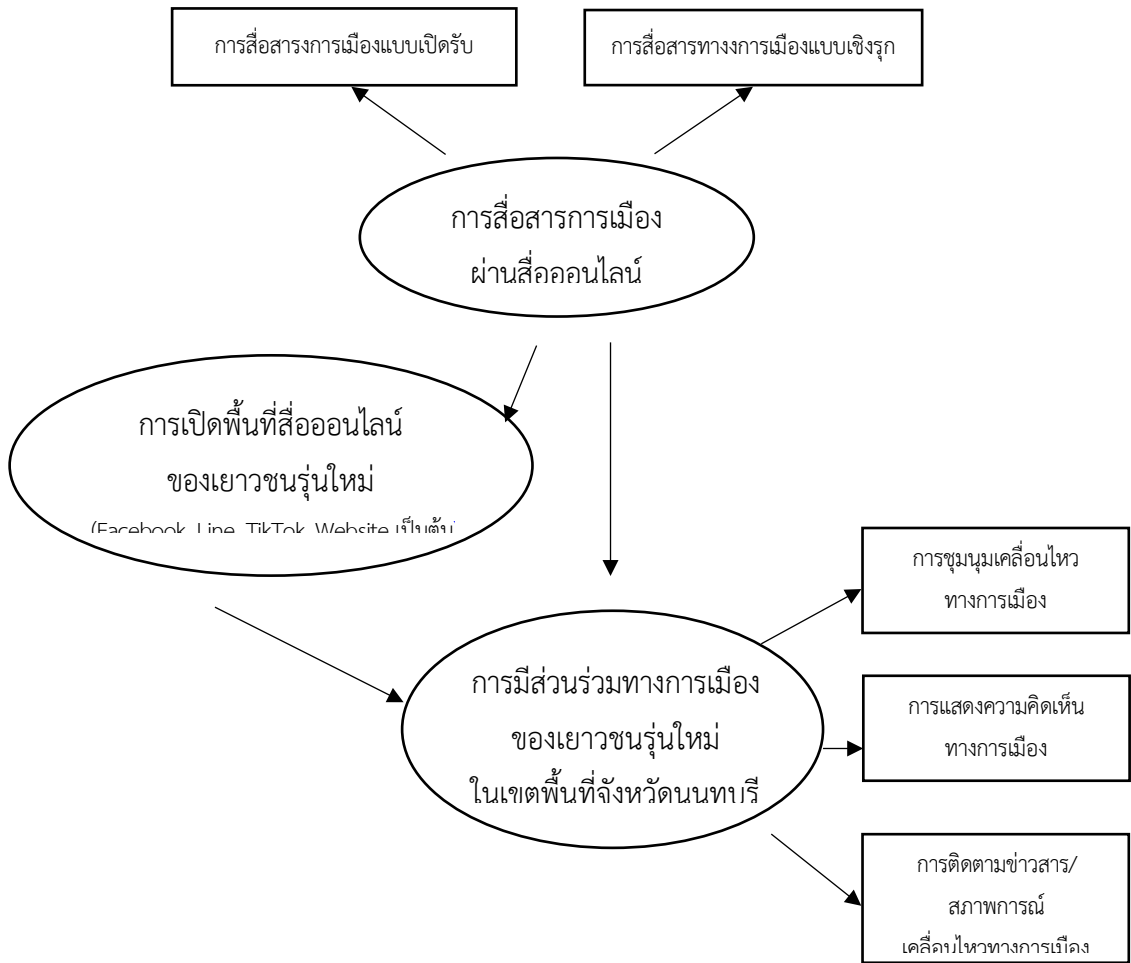
ถึงแม้ว่าการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการสื่อสารทางการเมืองจากที่รัฐเป็นผู้กุมอำนาจแต่เพียงผู้เดียวมาสู่การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสื่อสารและสามารถโต้ตอบทางการสื่อสารมากยิ่งขึ้นด้วย และในทางกลับกันก็ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองขึ้นด้วยเช่นกัน เพราะพฤติกรรมสื่อสารทางการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์ยังมีการสื่อสารมาก ก็ยังมีแนวโน้มใช้ข้อความที่สร้างความเกลียดชังต่อผู้ที่มีความคิดต่างมากขึ้นเรื่อย ๆ (คันธิรา ฉายาวงศ์, 2564) เพราะการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนของสังคมการเมืองอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี
3. การเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 15-18 ปี ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำนวน 109,622 คน (ข้อมูลเยาวชนของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ 31 มีนาคม 2565)

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับ Structural Equation Model (SEM) คือการใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 10-20 เท่า ของพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่า หรือจำนวนเส้นทาง (path) แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดลตามกรอบแนวคิดการวิจัย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, น. 39-50; Kline, 2011, p. 188-195) โดยกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดที่ยอมรับได้พิจารณาจากค่าสถิติ Holster ที่ต้องมีค่ามากกว่า 200 (Hoelter, 1983, p. 325-344) จึงจะถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการศึกษาครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 20 เท่าของค่าพารามิเตอร์คือ $5 \times 20 = 100$ ดังนั้น จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 100 ตัวอย่างเพื่อความน่าเชื่อถือของการวิจัย ซึ่งถือได้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามเงื่อนไข และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนีคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เป็นการวัดข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) ประกอบด้วย เพศ อายุ พื้นที่อยู่อาศัย การศึกษาปัจจุบัน งานอดิเรก ชอบการเรียนรู้ผ่านวิธีการใดมากที่สุด และชอบการเรียนรู้ผ่านช่องทางใดมากที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน 20 ข้อแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การสื่อสารทางการเมืองแบบเปิดรับ จำนวน 10 ข้อ และการสื่อสารทางการเมืองแบบเชิงรุก จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำนวน 21 ข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง จำนวน 7 ข้อ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง จำนวน 7 ข้อ และการติดตามข่าวสาร/สภาพการณ์เคลื่อนไหวทางการเมือง จำนวน 7 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบเรียงลำดับ (Interval Scale) 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึงระดับ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามชุดนี้ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญโดย ใช้การวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) โดยเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ของค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.875 หลังจากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) ผล การทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.913 แสดงว่า แบบสอบถามมี ค่าความเชื่อมั่นเพียงพอและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้ แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริงพร้อมกับชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถามจากเยาวชนที่มีอายุ 15-18 ปี ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยกำหนดกลุ่ม ตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยทำการติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี เพื่อ ขออนุญาตและขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูล และเมื่อผู้วิจัยได้รวบรวม แบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้วทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการ วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ ได้มาจากการรวบรวมข้อมูล และหนังสือทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต ซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย การใช้สถิติ และ ประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) เพื่อยืนยันตัวบ่งชี้ของตัวแปรสังเกตได้ สามารถอธิบายตัวแปรแฝง ซึ่งได้แก่ การสื่อสาร การเมืองผ่านสื่อออนไลน์ การเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ และการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี เพื่อยืนยันโครงสร้างของโมเดลการ วัด (Measurement Model) และ 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงในโมเดล สมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการสื่อสารผ่านสื่อ ออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัด

นันทบุรี โดยพิจารณาความสอดคล้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์และตรวจสอบความกลมกลืนของดัชนีที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 63) มีอายุ 16 ปี (ร้อยละ 32) อยู่นอกเขตอำเภอเมืองนันทบุรี (ร้อยละ 19) การศึกษาปัจจุบันระดับมัธยมปลายปีที่ 4 (ร้อยละ 28) งานอดิเรกเล่นเกมออนไลน์และใช้สื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 18) ชอบการเรียนรู้ผ่านวิธีการฟัง พูดคุย และการสอบถาม (ร้อยละ 17) และชอบการเรียนรู้ผ่านช่องทางสื่อ Social network ต่าง ๆ (ร้อยละ 29) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการสื่อสารการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.787) การเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 4.847) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนันทบุรีในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4.742) สำหรับผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง มีดังนี้

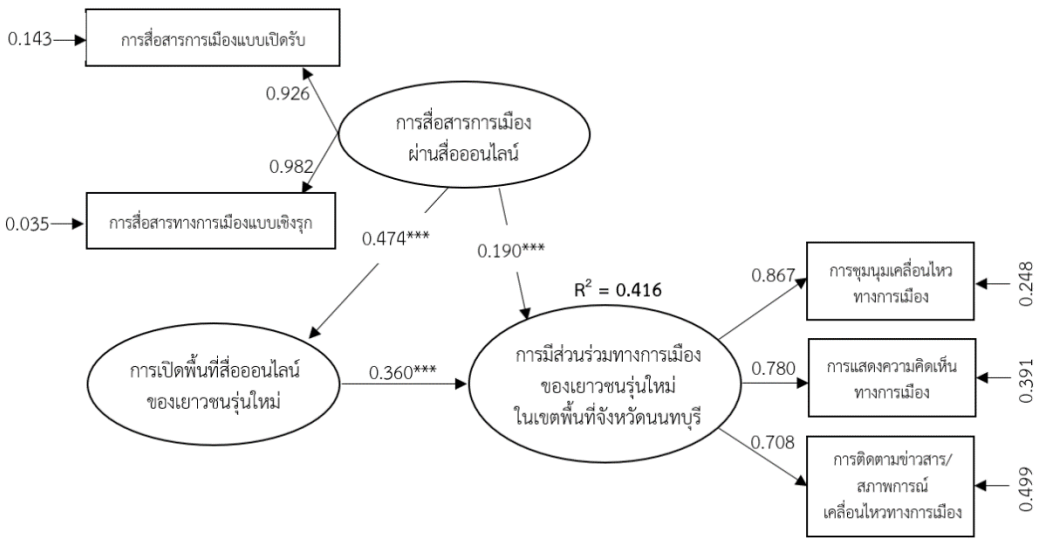
สมมติฐานที่ 1 พบว่า การวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนันทบุรี ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ การสื่อสารการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ การเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนันทบุรี โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบจำลองพบว่า χ^2 เท่ากับ 55.96, df เท่ากับ 29, ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.929, ค่า p-value เท่ากับ 0.476, ค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 ค่า GFI เท่ากับ 0.966 และ ค่า AGFI เท่ากับ 0.943 และค่า R^2 เท่ากับ 0.416 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลภายใต้ทำการปรับปรุง โดยแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุหลังการปรับปรุงมีความสมบูรณ์และสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 พบว่า ตัวแปรแฝง การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.190 สามารถส่งอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อตัวแปรแฝงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนันทบุรี ขณะที่ตัวแปรแฝง การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์สามารถส่งอิทธิพลทางอ้อมในเชิงบวกผ่านตัวแปรแฝงการเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนันทบุรี โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.474 แสดงว่า ตัวแปรแฝงภายนอก การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ สามารถส่งอิทธิพลทางตรงและส่งอิทธิทางอ้อมผ่านตัวแปรแฝงภายนอกคือ การเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ ต่อตัวแปรแฝงภายในคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยพบว่าผลการทดสอบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

สมมติฐานที่ 3 พบว่า ตัวแปรแฝงภายนอก การเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ สามารถส่งอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อตัวแปรแฝงภายใน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยพบว่าผลการทดสอบเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.360

ผลของการศึกษาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอก 2 ตัวแปร ได้แก่ การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ และการเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ กับตัวแปรแฝงภายในคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยที่โมเดลสมการโครงสร้างของตัวแปรแฝงภายนอกและองค์ประกอบทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรแฝงภายในและองค์ประกอบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 41.60 รวมทั้งผลที่ได้รับจากการทดสอบสมมติฐานสามารถสนับสนุนเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้ง 3 สมมติฐาน ดังแสดงในภาพที่ 2

χ^2 เท่ากับ 55.96, df เท่ากับ 29, ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.929, ค่า p-value เท่ากับ 0.476, ค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 ค่า GFI เท่ากับ 0.966 และ ค่า AGFI เท่ากับ 0.943 และค่า R² เท่ากับ 0.416

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

อภิปรายผล

การวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี พบว่า แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรแฝงและองค์ประกอบทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรแฝงภายในและองค์ประกอบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ฯ ได้ร้อยละ 41.62 ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า เมื่อปรับแต่งโมเดลจนได้ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ได้ค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างเท่ากับ χ^2 เท่ากับ 55.96, df เท่ากับ 29, ค่า χ^2/df เท่ากับ 1.929, ค่า

p-value เท่ากับ 0.476, ค่า RMSEA เท่ากับ 0.000 ค่า GFI เท่ากับ 0.966 และ ค่า AGFI เท่ากับ 0.943 และค่า R^2 เท่ากับ 0.416 สามารถแปลผลได้ว่า แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกลมกลืน ทำให้โมเดลตามกรอบแนวคิดในการศึกษามีความสอดคล้องกับข้อค้นพบที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เนื่องจากเยาวชนรุ่นใหม่เข้าใจดีว่าการเมืองเป็นส่วนหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน และด้วยสภาพแวดล้อมทางสังคม เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต มีการเปิดกว้างต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมืองและเป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารการเมืองได้ต่อเนื่อง ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจการเมืองและมีส่วนร่วมทางการเมืองกันมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและเรียนรู้การใช้สิทธิของตนเองในทางการเมืองมากขึ้น โดยผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รพีพร ธงทอง (2564) พบว่า การแสดงความชอบผ่านการใช้ Facebook, Twitter Instagram และ Line ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ในการสนับสนุนและการทำกิจกรรมการเมือง รวมถึงการติดตามข้อมูลการเมืองของเด็กและเยาวชนไทย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี พบว่า การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ มีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อตัวแปรแฝงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.190 และส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.474 ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 อาจเป็นเพราะว่า การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้เยาวชนสามารถรับข่าวสารทางการเมืองได้สะดวกรวดเร็วและเยาวชนสามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและสามารถพูดคุยทางการเมืองกับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว ซึ่งการสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์จึงเป็นตัวกระตุ้นให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วุฒิพร ลิ้มวราภัส (2563) ที่พบว่า สื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ โดยอิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่มีต่อพัฒนาทางการเมืองในเชิงสถาบัน ในการมุ่งตรวจสอบพัฒนาการของระบบสถาบันการเมืองที่สำคัญ และส่วนที่สองคือ พัฒนาการทางการเมืองเชิงพฤติกรรม ในการการ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรับรู้ร่วมกัน และการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของ
 สาธารณชน

ส่วนการเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ของเยาวชนรุ่นใหม่ มีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวกต่อการ
 มีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ 0.001 และมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.360 อาจเป็นเพราะ การเปิดพื้นที่สื่อ
 ออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลและช่วยเพิ่มโอกาสการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ทำให้เยาวชนรุ่น
 ใหม่สามารถสะท้อนความคิดเห็นและความต้องการผ่านการสนทนาระหว่างสมาชิกกลุ่ม และ
 ผู้สนใจสามารถใช้เป็นแสดงความคิดเห็นในฐานะสมาชิกกลุ่มสนทนา และการเปิดพื้นที่สื่อ
 ออนไลน์ยังช่วยเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองที่น่าสนใจและช่วยเชื่อมโยงให้ผู้รับสารสามารถ
 เชื่อมต่อไปยังข้อมูลทางการเมืองได้อย่างสะดวก โดยผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผล
 การศึกษาของ วัฒนา นนทชิต (2565) ที่พบว่า การสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นยุคดิจิทัล มี
 ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยบทบาทในการพัฒนาทางการเมือง
 ท้องถิ่น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ที่ช่วยกระตุ้นพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่
 ให้เริ่มสนใจทางการเมือง และมีส่วนร่วมตัดสินใจทำกิจการสาธารณะ

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการสื่อสารผ่านสื่อ
 ออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี
 พบได้ว่า การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ และการเปิดพื้นที่สื่อออนไลน์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์
 กับข้อมูลข่าวสารทั้งในด้านการรับรู้และการถ่ายทอดข่าวสารการเมืองได้เทียบเท่ากันสื่อมวลชน
 โดยเยาวชนรุ่นใหม่สามารถที่จะโต้ตอบกันได้และมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองในช่องทางการ
 รับข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น โดยที่บุคคลไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน แต่สามารถ
 พูดคุย แลกเปลี่ยนมุมมองทางการเมืองกัน ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วม
 ทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรมีนโยบายที่ให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ในการสื่อสารทางการเมืองมากขึ้น เพราะประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่ทำให้การสื่อสารไร้พรมแดนและก้าวข้ามข้อจำกัดเชิงพื้นที่ ทำให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ข้อมูลการเมืองและเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ได้มากยิ่งขึ้น

2. ภาครัฐควรมีนโยบายการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ที่เหมาะสมถึงการเปิดรับและการรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ที่ต้องมีกรกลั่นกรองข่าวสารต่าง ๆ โดยยึดข้อเท็จจริงและความถูกต้อง

3. ภาครัฐควรมีนโยบายให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการนำเสนอข่าวสารการเมืองของสื่อออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากสื่อออนไลน์มีอิทธิพลในการเข้าถึงกลุ่มเยาวชน ซึ่งจำเป็นต้องมีการมีวิธีการดูแลให้เป็นไปโดยประโยชน์ของเยาวชนรุ่นใหม่และประชาชน เพื่อให้การนำเสนอข่าวสารการเมืองไม่นำมาซึ่งความเสียหายต่อสังคมและประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรส่งเสริมการร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองทางสื่อออนไลน์ด้วยการยึดถือข้อเท็จจริงและความถูกต้อง ไม่นำมาซึ่งความรุนแรง ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2. ควรให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น เพราะการสื่อสารทางการเมืองผ่านช่องทางสื่อออนไลน์เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญ โดยภาครัฐสามารถทราบถึงปัญหาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ตรงกับความต้องการของเยาวชนรุ่นใหม่

3. ควรปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้กว้างขวางเพิ่มขึ้น โดยใช้การสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เนื่องจากการสื่อสารออนไลน์สามารถโต้ตอบและแสดงความคิดเห็นได้ ทำให้สามารถตอบข้อสงสัยต่าง ๆ ของเยาวชนรุ่นใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งต่อไปผู้วิจัยเสนอให้ทำการศึกษาการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นเพิ่มเติมว่า เยาวชนรุ่น

ใหม่ในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นมีการสื่อสารออนไลน์อย่างไรที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น เพื่อนำผลที่ได้มาศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างในแต่ละพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- คันธริรา ฉายาวงศ์. (2564). แนวโน้มการเมืองไทยกับสื่อสังคมออนไลน์ในศตวรรษที่ 21. วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน, หน้า 97-107.
- รัฐกร ชนวงษ์. (2563). ประชาธิปไตยดิจิทัลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รพีพร ธงทอง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, หน้า 27-40.
- วัฒนา นนทชิต. (2565). การสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นยุคดิจิทัลในการส่งเสริมพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ระดับอุดมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม, หน้า 297-311.
- วุฒิพร ลิ้มวราภัส. (2563). กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์: กรณีศึกษา โพสต์ทูเดย์ และแนวหน้า. วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม, หน้า 106-118.
- สมคิด พุทศรี. (2563). Youth Manifesto: นโยบายเยาวชนใหม่เพื่อการเมืองของคนหนุ่มสาว. กรุงเทพฯ: บจก.ดิ วันโอวัน เพอร์เซนต์.
- อุมาภรณ์ บุพไชย. (2561). การพัฒนาสู่เมืองอัจฉริยะ: บทบาทของสื่อออนไลน์ในการประสาน การมีส่วนร่วมในงานผังเมือง. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 11 ฉบับที่ 2, พฤษภาคม - สิงหาคม, หน้า 3113-3130.
- Hoelter, J. W. (1983). The Analysis of Covariance Structures: Goodness-of-fit Indices. *Sociological Methods and Research*, 11(3), 325–344.

Marina Galstyan. (2022). Re-conceptualizing youth: Theoretical overview. **Journal of Sociology: Bulletin of Yerevan State University**, 11, November, 22-27.